

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan:

**TÜRKİYE – GÜNEY KORE SERBEST TİCARET ANLAŞMASI
ÇERÇEVESİNDEKİ TİCARETTE EŞYANIN TERCİHLİ
MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK
(30.04.2013 T. 28633 R.G.)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasına ek, iki taraflı menşe kümülasyonu esasına dayanan Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol'ün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasına ek "Menşe Kuralları ve Menşe İşlemlerine İlişkin Protokol"ün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2 nci maddesi ile 1 inci maddede belirtilen Protokole dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Anlaşma: Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti arasında mevcut, 2 nci maddede belirtilen Serbest Ticaret Anlaşmasını,

b) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nı,

c) Eşya: Girdi, ürün veya malları,

ç) Fabrika çıkış fiyatı: Ürün için Taraf ülkelerden birinde nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibarıyla ödenen veya ödenebilir, kullanılan bütün girdi fiyatlarının dahil edilmiş olduğu, elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenen veya ödenebilecek yurtiçi vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,

d) Fasıllar, pozisyonlar ve alt pozisyonlar: Armonize Sistemi (AS) oluşturan nomanklatürde kullanılan fasılları (iki haneli kodlar), pozisyonları (dört haneli kodlar) ve alt pozisyonları (altı haneli kodlar),

e) Girdi: Ürün imalatında kullanılan herhangi bir madde, hammadde, parça veya aksam ve benzerlerini,

f) Gümrük idareleri: Türkiye'de Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nı ve Kore'de "Strateji ve Maliye Bakanlığı" ile "Kore Gümrük Servisi"ni,

g) Gümrük kıymeti: Gümrük Kıymeti Anlaşması'na göre tespit edilen kıymeti,

ğ) İmalat: Yetiştirme, balıkçılık, büyüme, avcılık, montaj veya özel işlemler de dahil olmak üzere her türlü işçilik veya işleme tabi tutmayı,

h) Menşe beyanı: İhracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya herhangi bir ticari belge üzerinde belirtilen, ilgili ürünlerin teşhislerini mümkün kılmayı yeterli ayrıntıda tanımlayan metni ek-3'te yer alan, usulüne uygun olarak yapılan beyanı,

ı) Menşe ispat belgesi: Menşe beyanını,

i) Menşeli olmayan girdilerin kıymeti: Kullanılan menşeli olmayan girdilerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymeti veya bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde Taraf ülkelerden birinde girdiler için ödenen tespiti mümkün ilk fiyatı,

j) Menşeli girdilerin kıymeti: (i) bendindeki tanıma uygun olarak, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanan, bu tür girdi kıymetini,

k) Sevkiyat: Ya bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,

l) Sınıflandırılmış: Ürün veya girdilerin belirli bir fasıl, pozisyon ve alt pozisyon altında sınıflandırılmasını,

m) Taraf ülkeler: Türkiye Cumhuriyeti ve Kore Cumhuriyeti'ni,

- n) Ülkeler: Karasuları da dahil olmak üzere ülkeleri,
o) Ürün: Bilahare başka bir imalat işleminde girdi olarak kullanılması söz konusu olsa bile imal edilmiş ürünü,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Koşulları

Menşeli ürünler

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında, aşağıda belirtilen ürünler Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilirler:

- a) 7 nci maddede belirtildiği şekilde, tamamen ilgili Taraf ülkede elde edilen ürünler,
b) 8 inci maddede belirtildiği şekilde, ilgili Taraf ülkede yeterli işçilik veya işleme tabi tutulmuş olmaları kaydıyla, tamamen elde edilmemiş girdiler ihtiva ederek anılan Taraf ülkede elde edilmiş ürünler,
c) Taraf ülkelerden birinde, münhasıran bu Yönetmelik uyarınca menşeli olarak nitelendirilen girdilerden elde edilen ürünler.

Menşe kümülasyonu

MADDE 6 – (1) 5 inci madde hükümlerine halel gelmeksizin, diğer Taraf ülke menşeli girdiler içerecek şekilde Taraf ülkelerden birinde elde edilen ürünler, gerçekleştirilen işlem veya işçilik 9 uncu maddede belirtilenlerin ötesine geçmiş ise o Taraf ülke menşeli kabul edilirler. Bu girdilerin yeterli işçilik veya işleminden geçmiş olmaları gerekmez.

Tamamen elde edilmiş ürünler

MADDE 7 – (1) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükümleri açısından, aşağıda belirtilen ürünlerin tamamen Taraf ülkelerden birinde elde edilmiş oldukları kabul edilir:

- a) Taraf ülke topraklarından veya deniz yataklarından çıkarılan mineral ürünler,
b) Taraf ülkede yetiştirilen ve hasat edilen bitkisel ürünler,
c) Taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar,
ç) Taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler,
d) 1) Taraf ülkenin kara sınırları dahilinde avcılık ve tuzaklamayla veya iç sularında ya da karasularında gerçekleştirilen balıkçılıkla elde edilen ürünler,
2) Balıkların, kabukluların ve yumuşakçaların Taraf ülkede doğduğu ve yetiştirildiği su kültürü ürünleri,
e) Taraf ülke karasuları dışında kendi gemileri tarafından denizden elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer ürünler,
f) Münhasıran (e) bendinde atıfta bulunulan ürünlerden, kendi fabrika gemilerinin bordasında üretilen ürünler,
g) Kendi karasuları dışındaki deniz toprağı veya deniz toprağı altı ile ilgili münhasır işletme haklarına sahip olmaları kaydıyla deniz toprağı veya deniz toprağı altından çıkarılan ürünler,
ğ) Yalnızca hammaddelerin geri kazanımına veya atık olarak kullanımına elverişli olan o ülkede toplanmış kullanılmış mallar,
h) Taraf ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar,
ı) Taraf ülkelerden birinde münhasıran bu fıkra da atıfta bulunulan ürünlerden imal edilmiş ürünler.

(2) Birinci fıkranın (e) ve (f) bentlerinde geçen kendi gemileri ve kendi fabrika gemileri tabirleri sadece;

- a) Bir Taraf ülkede kayıtlı olan,
b) Bir Taraf ülke bayrağı altında seyreden,
c) 1) En az yüzde 50'si Taraf ülkelerden birinin vatandaşlarına ait olan veya
2) Yönetim ve iş merkezleri Taraf ülkelerden birinde olan ve en az yüzde 50'sine Taraf ülkelerden birinin, bunların kamu kurumlarının veya vatandaşlarının sahip olduğu şirketlere ait olan,

gemiler ve fabrika gemileri için kullanılır.

Yeterli işçilik veya işlem görmüş ürünler

MADDE 8 – (1) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükümleri açısından, tamamen elde edilmemiş ürünler, ek-2'de veya ek-2a'da yer alan listede belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde yeterli derecede işçilik veya işlem görmüş olarak kabul edilir. Ek-2'de veya ek-2a'da yer alan listede belirtilen şartlar, Anlaşma kapsamındaki tüm

ürünler için, bu ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan girdiler üzerinde yapılması gerekli işçilik ve işlemleri gösterir ve sadece bu girdilerle ilişkili olarak geçerlidir. Bu nedenle;

a) Menşeli olmayan girdilere uygulanan yeterli işçilik ve işlem sonucunda menşeli bir ürün elde edilirse ve bu ürün müteakiben bir başka ürünün imalatında kullanılırsa bu ürünlerin içerdiği menşeli olmayan girdiler dikkate alınmaz.

b) Menşeli ve menşeli olmayan girdiler işleme tabi tutularak menşeli olmayan bir ürün elde edilirse ve bu ürün müteakiben başka bir ürünün imalatında kullanılırsa bu ürünlerin içerdiği sadece menşeli olmayan girdiler dikkate alınır. Menşeli olmayan girdinin kıymeti, ürünün fabrika çıkış fiyatından, nihai olarak elde edilen menşeli olmayan girdinin üretiminde kullanılan menşeli girdinin (kendi ürettiği menşeli girdi dahil) kıymetinin çıkarılması ile elde edilebilir. Kendi ürettiği menşeli girdinin kıymeti, girdinin üretiminde katılan tüm maliyetleri ve normal ticaret seyrinde eklenen kâr miktarına denk olan bir kâr miktarını içerir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen duruma rağmen, listede belirtilen şartlar uyarınca bir ürünün imalatında kullanılmaması gereken menşeli olmayan girdiler ancak;

a) Toplam kıymetlerinin, ürünün fabrika çıkış fiyatının % 10'unu geçmemesi,
b) Menşeli olmayan girdilerin azami değeri olarak listede verilmiş olan yüzdelerin, bu bendin uygulanması suretiyle aşılmaması, şartı ile kullanılabilir.

(3) İkinci fıkra hükümleri, Armonize Sistemin 50 ila 63 üncü fasıllarındaki ürünlere uygulanmaz.

(4) Bu madde hükümleri, üretim sırasında gerçekleştirilen işlem veya işçiliğin 9 uncu madde hükümlerine göre yetersiz sayılmadığı hallerde uygulanır.

Yetersiz işçilik veya işlem

MADDE 9 – (1) 8 inci maddede belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın, ikinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki işlemler menşeli ürün statüsü verilmesi için yetersiz işçilik veya işlem olarak kabul edilir:

a) Havalandırma, yayma, kurutma, soğutma, tuz veya kükürtdioksit veya başka sulu çözeltilere yerleştirme, hasarlı kısımları ayırma gibi, nakliyat ve depolama süresince eşyanın iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik koruyucu işlemler,

b) Ambalajlamayı değiştirme, ambalaj ayırma ve birleştirme,

c) Yıkama, temizleme, toz, oksit, yağ, boya veya diğer tabakalardan arındırma,

ç) Dokuma kumaşları ütöleme veya presleme,

d) Basit boyama ve cilalama işlemleri,

e) Tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam beyazlatma, parlatma ve perdahlama,

f) Şeker renklendirme veya şeker tatlandırma veya şeker topraklarını biçimlendirme işlemleri, kristal şekerin kısmen veya tamamen öğütülmesi,

g) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, çekirdeklerini çıkarma, zarlarını ayıklama,

ğ) Keskinleştirme, basit bileme veya basit kesme,

h) Maddelerden setler oluşturma dahil, eleme, kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, kalibrasyon veya eşleştirme,

ı) Basit şişeleme, tenekeye veya beherlere koyma, torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit paketleme işlemleri,

i) Ürün veya paketler üzerine marka, etiket, logo ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma veya basma işlemleri,

j) Farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit karıştırılma işlemleri, şekerin herhangi bir

girdiyle karıştırılması,

k) Tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı veya ürünlerin parçalarına ayrılması,

l) Test işlemleri veya kalibrasyonlar,

m) (a) ila (l) bentlerinde belirtilen işlemlerden iki veya daha fazlasının bir arada yapılması,

n) Hayvan kesimi.

(2) Bu madde hükümleri açısından, "basit" sözcüğü, faaliyetin yerine getirilmesi için özel vasıflara ya da özellikle bunun için üretilmiş veya kurulmuş makine, cihaz veya ekipmana

gereksinim duyulmayan faaliyetleri tanımlar. Bununla birlikte, basit karışım kimyasal tepkimeyi içermemektedir. "Kimyasal tepkime", moleküller arası bağların kırılması ve yeni bir moleküller arası bağın oluşması ya da moleküldeki atomların konumsal düzeninin değişmesi ile yeni bir molekül yapısının doğduğu biyokimyasal işlemi içeren bir işlem anlamına gelir.

(3) Belirli bir ürüne uygulanan işçilik veya işlemin birinci fıkra hükümleri çerçevesinde yetersiz kabul edilip edilmeyeceğine karar verilirken, Taraf ülkelerden birinde gerçekleştirilen işlemlerin tümü bir arada mütalaa edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nitelendirme Birimi, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam, Setler, Etkisiz Unsurlar ve Muhasebesel Ayrım

Nitelendirme birimi

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında nitelendirme birimi, AS nomanklatürünü kullanmak suretiyle sınıflandırma yapılırken temel birim olarak kabul edilen üründür. Buna göre;

a) Muhtelif maddelerin montajı veya gruplandırılmasından oluşan bir ürün, AS'de tek bir pozisyonda sınıflandırıldığında, bu ürün bir bütün olarak nitelendirme birimidir.

b) Bir sevkiyat, AS'de aynı pozisyon içinde sınıflandırılan, belli sayıda aynı üründen oluşuyorsa her bir ürün bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanışı sırasında münferiden değerlendirilir.

(2) AS'nin (5) sayılı Genel Kuralı çerçevesinde ambalaj, sınıflandırma açısından ürüne dahil ediliyorsa, menşenin tespiti açısından da dahil edilir. Eğer ürün menşeliyse, ambalaj da menşeli olarak kabul edilir.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 11 – (1) Bir ürünle birlikte teslim edilen, normal olarak, bir cihazın bölümü durumundaki ve fiyata dahil edilmiş bulunan ve bu nedenle ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam; söz konusu ürün içinde mütalaa edilir.

Eşya setleri

MADDE 12 – (1) AS'nin (3) sayılı Genel Kuralında tanımlanan setler, kendisini meydana getiren tüm ürünler menşeli ürün ise ve hem set hem de ürünler bu Yönetmelikteki diğer tüm uygulanabilir gereklilikleri karşılıyor ise o ülke menşeli olarak addedilir. Ancak bir set menşeli ve menşeli olmayan ürünlerden müteşekkil ise menşeli olmayan ürünlerin kıymetinin setin fabrika çıkış fiyatının %15'ini geçmemesi koşuluyla, set bir bütün olarak menşeli kabul edilir.

Etkisiz unsurlar

MADDE 13 – (1) Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için, imalatında kullanılabilecek;

- a) Enerji ve yakıt,
- b) Tesis ve teçhizat,
- c) Makine ve aletler,

gibi, ürünün nihai bileşimine girmeyen ve girmesi amaçlanmayan eşyanın menşesini belirlemek gerekmez.

Girdilerin muhasebesel ayrımı

MADDE 14 – (1) Bir ürünün imalatında kullanılan, aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan girdiler, depolama sırasında menşelerine göre fiziksel olarak ayrıştırılır.

(2) Bir ürünün imalatında kullanılan, aynı ve birbirleri yerine geçebilen menşeli ve menşeli olmayan girdilerin stoklarının ayrı tutulması önemli maliyetler ve somut güçlükler doğurduğunda, üretici stokların yönetiminde "muhasebesel ayrım" adı verilen yöntemi kullanabilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri açısından aynı ve birbirleri yerine geçebilen girdiler, aynı tür ve ticari kalitede, aynı teknik ve fiziksel özelliklere sahip ve nihai ürüne dahil edildiğinde menşe açısından biri diğerinden ayırt edilemeyen girdiler anlamına gelir.

(4) Muhasebesel ayrım yöntemi, ürünlerin imal edildiği Taraf ülkede uygulanan genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre uygulanır ve kaydı tutulur.

(5) Muhasebesel ayrım yöntemi, her bir Taraf ülkenin kendi iç hukuku ve düzenlemeleri uyarınca belirlenecek olan belirli bir referans dönemi için, girdilerin fiziksel olarak ayrıştırılması durumundan daha fazla ürünün menşe statüsü kazanmamasını sağlayabilmelidir.

(6) Taraf ülkelerden biri, bu maddede belirlenen stok yönetimi yönteminin uygulanmasını, gümrük idaresince verilecek bir ön izne tabi tutabilir. Bu durumda, gümrük idaresi bu izni, gerekli görebileceği her türlü koşula bağlı olarak verebilir; iznin kullanımını izler ve her ne suretle olursa olsun, yararlananın, izni uygunsuz kullandığı veya bu Yönetmelikte belirlenen diğer herhangi bir koşulu yerine getirmediği her durumda geri alabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ülkesel Gereklilikler

Ülkesellik ilkesi

MADDE 15 – (1) 5 ila 15 inci maddelerde yer alan menşe statüsü kazanılmasına ilişkin koşullar, 6 ncı madde ve bu maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, Taraf ülkelerden birinde kesintisiz olarak yerine getirilir.

(2) Taraf ülkelerden birinden taraf olmayan bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli eşyanın geri gelmesi halinde;

a) Geri gelen eşyanın, ihraç edilmiş eşya ile aynı olduğu,
b) Taraf olmayan ülkede bulunma veya ihraç edilme süresi içerisinde, iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı, gümrük idaresini tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde, 6 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, menşeli olmadığı kabul edilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine hâle gelmeksizin, Taraf ülkeler belirli eşyayı, bu eşya Kore Cumhuriyeti dışında işçilik veya işleme tabi tutulmuş olsa dahi, bu işlem veya işçilik Kore Cumhuriyeti'nden ihraç edilen ve sonrasında tekrar ithal edilen girdiler üzerinde yapıldığında ve işlem veya işçiliğin Taraf ülkelerce belirlenecek Kore Yarımadası'ndaki hariçte işleme bölgelerinde yapılmış olması koşuluyla, menşeli olarak kabul ederler. Kore Yarımadası'ndaki hariçte işleme bölgeleri, ilgili Komite tarafından belirlenmelerinin ardından Bakanlıkça ayrıca duyurulur.

Doğrudan nakliyat

MADDE 16 – (1) Anlaşma hükümlerinde sağlanan tercihli muamele sadece bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirmiş, Taraf ülkeler arasında doğrudan nakledilen ürünler için uygulanır. Bununla beraber, tek bir sevkiyat kapsamı ürünler, aktarılması veya geçici depolanması yoluyla, ancak transit geçtiği veya depolandığı ülkede serbest dolaşıma girmemiş olmaları ve boşaltma, tekrar yükleme veya iyi koşullarda muhafaza etmeye yönelik işlemler dışında bir işlemten geçmemiş olmaları koşullarıyla, gerektiğinde başka ülkeler üzerinden nakledilebilir.

(2) Birinci fıkrada yer alan hükümlerin yerine getirildiğinin, ithalatçı ülkenin gümrük yetkililerine ispatı, aşağıdaki belgelerden birinin, o ülkede geçerli usullere uygun olarak ibrazı yoluyla yapılır:

a) Menşeli ürünlerin, taraf olmayan ülkelerde aktarılmaları veya depolanmaları ile bağlantılı koşulları ispatlayan bir belge,
b) İhracatçı ülkede düzenlenmiş transit ülkesi geçişini kapsayan tek bir sevk evrakı,
c) Transit ülkesinin gümrük yetkililerince düzenlenen, ürünlerin tam bir tanımını veren, boşaltma ve tekrar yükleme tarihlerini ve uygulanabildiği durumlarda kullanılan gemi veya diğer nakil araçlarının adlarını belirten ve transit ülkesi içinde hangi koşullarda kalmış olduğunu belgeleyen bir belge.

Sergiler

MADDE 17– (1) Taraf ülkelerin birinden bir başka ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergi sonrasında diğer Taraf ülkeye ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, gümrük idarelerinin;

a) İhracatçının bu ürünleri Taraf ülkelerin birinden serginin düzenlendiği ülkeye naklettiği ve burada sergilediği,

b) Ürünlerin aynı ihracatçı tarafından diğer Taraf ülkedeki bir kimseye satıldığı veya tasarrufuna verildiği,

c) Ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra, sergilenmek üzere gönderildiği durumunu koruyarak sevk edildiği,

ç) Ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren, bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmadığı,

hususlarında tatmin edilmesi kaydıyla, ithallerinde Anlaşma hükümlerinden yararlanır.

(2) 18 ila 25 inci maddeleri hükümlerine uygun olarak hazırlanan menşe ispat belgesi, ithalatçı ülke gümrük idarelerine o ülkede geçerli usullere uygun olarak ibraz edilir. Bu belge üzerinde serginin adı ve adresi belirtilir. Gerektiği takdirde ürünlerin durumu ve sergilenmelerine ilişkin koşullar hakkında ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

(3) Birinci fıkra, yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda özel amaçla düzenlenmemiş olan, açık olduğu süre içinde ürünlerin gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösteri veya teşhirlerine uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Menşeinin İspatı

Menşe beyanı

MADDE 18 – (1) Bir Taraf ülke menşeli ürünler diğer Taraf ülkeye ithalatlarında, bundan sonra "menşe beyanı" olarak atıfta bulunulan, söz konusu ürünleri teşhis edilmelerini mümkün kılmaya yeterli ayrıntıda tanımlayan bir fatura, teslimat notu veya başka herhangi bir ticari belge üzerinde ihracatçı tarafından bulunulan bir beyan şeklindeki menşe ispat belgesi temelinde, bu Anlaşma'nın tercihli tarife uygulamasından faydalanırlar. Menşe beyanının metni ek-3'te yer almaktadır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine rağmen, bu Yönetmelik çerçevesinde menşeli ürünler, 26 ncı maddede belirtilen durumlarda, birinci fıkrada belirtilen menşe beyanının ibraz edilmesine gerek bulunmaksızın Anlaşmadan yararlanır.

Menşe beyanının hazırlanma koşulları

MADDE 19 – (1) İkinci fıkra hükümlerine hâlel gelmeksizin, söz konusu ürünlerin herhangi bir Taraf ülke menşeli olduğunun kabulü ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarının sağlanması halinde, bir menşe beyanı hazırlanabilir.

(2) Menşe beyanında bulunan ihracatçı, ihracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresinin talebi üzerine, menşe beyanının bir kopyasını ve iç mevzuat uyarınca, tedarikçilerin veya üreticilerin beyanları dahil, ilgili ürünlerin menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer koşullarının yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden tüm ilgili vesaiki her an ibraz etmeye hazırlıklı olur. Bu amaçla, anılan gümrük idaresi, ihracatçıların veya üreticilerin hesap kayıtlarını denetleme ya da gerekli gördükleri diğer kontrolleri yapma yetkisine sahiptirler.

(3) Menşe beyanı, ihracatçı tarafından İngilizce olarak, ek-3'te verilen metnin fatura, teslimat notu veya başka bir ticari belge üzerine daktilo edilmesi, ıstampa ile damgalanması veya basılmasıyla ve ihracatçı Taraf ülkenin iç hukuku uyarınca hazırlanır. Eğer beyanda el yazısı kullanılırsa, büyük harflerle ve mürekkeple yazılır. Türkiye'den yapılan ihracat işlemlerinde, sonradan kontrole tabi tutulması halinde süreci kolaylaştırmak amacıyla, menşe beyanı metninin sonuna ihracatın gerçekleştirildiği gümrük idaresinin

adı "Customs Office of Export - ..." şeklinde ilave edilir.

(4) Menşe beyanları ihracatçının kendi el yazısı ile atacağı orijinal imzasını taşır.

(5) Bir menşe beyanı, ihracatçı tarafından ait olduğu ürünlerin ihracatı sırasında veya ait olduğu ürünlerin ithalatından itibaren iki yıl veya ithalatçı Taraf ülkenin mevzuatında belirtilen süre içerisinde ithalatçı Taraf ülkeye ibrazı koşuluyla, ihracattan sonra hazırlanabilir.

Tercihli tarife uygulamasının talep edilmesi ve menşe beyanının ibrazı

MADDE 20 – (1) Menşe beyanları ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresine, tercihli tarife uygulanmasının talep edilmesine yönelik olarak o ülkede geçerli usullere uygun şekilde ibraz edilir. İthalatçı gümrük idaresi gerek gördüğü hallerde ithalat beyannamesine, ithalatçının ürünlerin bu Yönetmelikte yer verilen koşulları karşıladığına dair yazılı beyanının eklenmesini talep edebilir.

(2) İthalatçı, ithalat esnasında bir menşe beyanına sahip olmaması durumunda, menşe beyanını ya da tercihli menşei ispatlayıcı başka belgeleri ve gerek görülen hallerde, ürünün ithalatına ilişkin diğer benzeri belgeleri, ithalatçı Taraf ülkenin yasal mevzuatına uygun olarak, daha sonra da ibraz edebilir.

(3) Bir menşe beyanı, ihracatçı Taraf ülkede düzenlenmesinden itibaren oniki ay geçerlidir ve bu süre zarfında ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresinden tercihli tarife uygulanması talep edilebilir.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen son ibraz tarihinden sonra ithalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresine ibraz edilen menşe beyanları, bu belgelerin belirlenmiş son tarihe kadar ibraz edilememesinin istisnai durumlardan kaynaklandığı hallerde, ithalatçı Taraf ülkenin yasal mevzuatı uyarınca tercihli tarife uygulanması amacıyla kabul edilebilir.

(5) İthalatçı Taraf ülkenin gümrük idaresi, dördüncü fıkrada belirtilenler haricindeki geç ibraz hallerinde menşe beyanlarını, ürünlerin belirtilen son tarihten önce sunulmuş olmaları kaydıyla, o ülkenin usullerine uygun olarak kabul edebilir.

Tercihli tarife uygulamasının reddedilmesi

MADDE 21 – (1) Menşe beyanı;

a) 16 ncı maddede belirtilen doğrudan nakliyat gerekliliklerinin yerine getirilmemesinden,

b) Baştan gümrük idaresini yanıltmak suretiyle ithal edilmiş olan ürünler için sonradan sunulmasından,

c) Taraf olmayan bir ülkenin ihracatçısının hazırlanmış olmasından veya

ç) İthalatçı Taraf ülkenin mevzuatında belirtilen süre içerisinde ithalatçı gümrük idaresine sunulamamasından

ötürü geçersiz olarak addedilebilir. Tercihli tarife uygulaması ancak bu hallerde menşe beyanının sonradan kontrole tabi tutulmasına gerek kalmaksızın reddedilebilir.

Parçalar halinde ithalat

MADDE 22 – (1) İthalatçının talebi üzerine ve Bakanlıkça belirlenen şartlara binaen, AS'nin 2(a) Genel Kuralı anlamındaki birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve AS'nin XVI ncı ve XVII nci Bölümlerinde ya da 7308 ve 9406 no'lu pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir menşe beyanı, ilk parçanın ithalatı esnasında gümrük idaresine verilir.

Destekleyici belgeler

MADDE 23 – (1) Aşağıda sayılan belgeler, bir menşe beyanı kapsamındaki ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olduğu ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarını yerine getirdiği hususlarını desteklemek amacıyla, 19 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen belgeler arasındadır:

a) İhracatçı, tedarikçi veya imalatçı tarafından, söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri belgeleyici nitelikte; örneğin hesaplarında veya iç muhasebesinde yer alan doğrudan deliller,

b) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatla kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler,

c) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, girdiler üzerinde bu ülkelerde yapılan işçilik veya işlemi tevsik eden, iç mevzuat uyarınca kullanılan belgeler,

ç) Kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik etmek üzere, Taraf ülkelerden birinde bu Yönetmelik hükümleri uyarınca düzenlenmiş veya hazırlanmış menşe beyanları,

d) 15 inci maddenin uygulanmasıyla söz konusu maddenin gerekliliklerinin sağlandığını kanıtlayan, Taraf ülkelerin toprakları dışında gerçekleştirilen işçilik veya işleme ilişkin uygun deliller.

Menşe beyanları ve tevsik edici belgelerin muhafazası

MADDE 24 – (1) Menşe beyanında bulunan ihracatçı, bu beyanın bir nüshasını ve 15 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen belgeleri, yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere, en az beş yıl muhafaza eder.

(2) İthalatçı, ithalatçı Taraf ülkenin yasaları ve mevzuatı uyarınca ithalatla ilgili tüm kayıtları tutar.

(3) Bir ithalatçı ya da ihracatçı, birinci ve ikinci fıkrada belirtilen kayıtları yazılı olarak muhafaza edebileceği gibi, hızlı erişime imkan veren dijital, elektronik, optik veya manyetik herhangi bir ortamda da muhafaza edebilir.

Farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 25 – (1) Menşe beyanlarındaki ifadeler ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, bu belgenin gümrük idaresine sunulan ürünlere tekabül ettiğinin kesin olarak ortaya konması kaydıyla, söz konusu menşe beyanlarının geçerliliğini kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

(2) Menşe beyanları üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

ALTINCI BÖLÜM

Menşe İspatından Muafiyet

Ticari mahiyette olmayan eşya

MADDE 26 – (1) Küçük paketler halinde gerçek kişilerden gerçek kişilere gönderilen veya yolcuların zati ya da hediyeelik eşyasının bir bölümünü oluşturan eşya; ticarete konu olmamaları, bu Yönetmelik gereklerini yerine getirdiklerinin beyan edilmesi ve bu beyanın doğruluğu hakkında şüphe bulunmaması halinde menşe beyanı istenmeksizin menşeli ürünler olarak kabul edilir. Posta yoluyla gelen eşyada beyan, bir posta gümrük beyannamesi veya bu belgeye eklenen bir kağıt üzerinde yapılabilir.

(2) Alıcıların, yolcuların veya ailelerinin şahsi kullanımına mahsus ürünler içeren arızı ithalat, eşyanın tabiatı ve miktarı itibarıyla ticari bir amaç gözetilmediği bariz ise ticari ithalat olarak kabul edilmez.

(3) Ayrıca, birinci ve ikinci fıkradaki ürünlerin toplam kıymetinin, Türkiye'ye ithalatta küçük paketler halinde eşyada 500 Euro'yu, yolcu zati ve hediyeelik eşyasında 1200 Euro'yu; Kore Cumhuriyeti'ne ithalatta ise hem küçük paketler halinde eşya hem de yolcu zati ve hediyeelik eşyasında 1000 ABD Doları'nı geçmemesi gerekir.

(4) Ürünlerin Euro'dan veya ABD Doları'ndan başka bir para birimi üzerinden faturalandırıldığı durumlarda, Euro veya ABD Doları olarak ifade edilen tutara eşit olup ulusal para cinsinden ifade edilen tutarlar, ithalatçı Taraf ülkede uygulanan geçerli kur oranı uyarınca belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yetkili Makamlar Arasında Karşılıklı İşbirliği

Karşılıklı yardım

MADDE 27 – (1) Taraf ülkeler, gümrük idareleri vasıtasıyla birbirlerine menşe beyanlarının geçerliliklerinin ve bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olur.

(2) Taraf ülkelerin gümrük idareleri, menşe beyanlarının kontrolünden sorumlu yetkili makamlarının adreslerini birbirlerine iletir.

Sonradan kontrol talebi ve işlemleri

MADDE 28 – (1) İthalatçı ülke gümrük idaresi, menşe beyanlarının gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeyi veya bir kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek, sonradan kontrol talebi ile ihracatçı ülke gümrük idaresine geri gönderir.

(2) Menşe beyanında yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

(3) Menşe beyanlarının kontrol talebi, bu belgelerin Bakanlığa (Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü) gönderilmesi suretiyle yapılır.

(4) Kontrol, ihracatçı ülke gümrük idaresi tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülke gümrük idaresi, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesap kayıtlarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 29 – (1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili makamı, kontrol sonucundan, tüm bulgular ve gerçekler de dahil olmak üzere, en kısa zamanda haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin Taraf ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilir.

(3) İthalatçı ülke yetkili makamına ibraz edilen beyanın sonradan kontrol işlemine tabi tutulması halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın kanuni vergisi ile tercihli vergisi arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır. Sonradan kontrol amacıyla gönderilen dolaşım belgelerinin, ihracatçı ülke yetkili makamınca doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

(4) Makul şüphe durumlarında, on ay içinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin gerçek menşeinin tespitine imkân verecek ölçüde yeterli bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke yetkili makamları, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Anlaşma hükümlerinin uygulanmasını reddedebilir.

(5) İhracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresince belirlenecek koşullar çerçevesinde, ithalatçı Taraf ülkenin gümrük yetkilileri, ihracatçı Taraf ülkenin gümrük idaresince gerçekleştirilen menşe kontrolünde gözlemci olarak hazır bulunabilir.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik esasları çerçevesinde yapılacak uygulamada meydana gelecek tereddüt ve anlaşmazlıklardan Taraf ülkelerin gümrük idarelerinin arasındaki danışmalar suretiyle çözümlenemeyenler, Anlaşma çerçevesinde kurulan Gümrük Komitesi'ne sunulur.

(3) İthalatçı ile ithalatçı ülkenin yetkili makamları arasında çıkabilecek her türlü anlaşmazlık, bu ülkenin mevzuatı çerçevesinde çözüme bağlanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Üçüncü ülkelerde düzenlenmiş faturalar

MADDE 31 – (1) İthalatçı Taraf ülke gümrük idaresi, satış faturasının üçüncü bir ülkede yerleşik bir şirket tarafından veya söz konusu şirketin hesabına çalışan bir ihracatçı tarafından düzenlendiği durumlarda da, eşyanın bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirmesi koşuluyla, menşe beyanlarını kabul edebilir.

Cezalar

MADDE 32 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiiller hakkında, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile yürürlükteki ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Serbest bölgeler

MADDE 33 – (1) Taraf ülke yetkili makamları, nakliyeleri esnasında kendi ülkesi içinde bulunan bir serbest bölgeyi kullanan ve bir menşe beyanı kapsamında ticarete konu olan ürünlerin başka ürünlerle değiştirilmemesinin veya hasara uğramasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamasının temini konusundaki her türlü tedbiri alır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak, Taraf ülkelerden biri menşeli herhangi bir ürün, bir menşe beyanı kapsamında bir serbest bölgeye ithal edildiği ve bir işçilik veya işleminden geçirildiği takdirde, tatbik edilmiş olan işçilik veya işlemin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması koşuluyla, yeni bir menşe beyanı düzenlenebilir.

Transit haldeki veya antrepodaki eşya

MADDE 34 – (1) Anlaşma kapsamında bu Yönetmelik hükümlerine uygun olan ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte transit halinde olan ya da Taraf ülkelerde antrepolarında veya serbest bölgelerde geçici depolanan eşyaya, ithalatçı ülkenin yetkili makamına söz konusu tarihten itibaren on iki ay içinde, eşyanın 16 ncı madde hükümleri çerçevesinde doğrudan nakledilmiş olduğunu gösteren belgelerle beraber, sonradan düzenlenmiş bir menşe beyanının sunulması kaydıyla, bu Yönetmelik hükümleri tatbik edilebilir.

Diğer hususlar

MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması bakımından bu Yönetmelikte yer almayan hususlar hakkında 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 36 – (1) Bu Yönetmelik 1/5/2013 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.